

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 40 fr., pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicat

Scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se retrămit.

ANULŪ XLIX.

Nr. 129.

Mercuri, 11 (23) Iunie.

1886.

BrașovŪ, 10 Iunie 1886.

Peste câte-va zile se împlinesce o lună, de când, expirându vechia convenția comercială, s'a început războiul vamal între monarhia noastră și România.

Nu putem vorbi încă de urmările acestui războiu, căci abia au început să se sîmțā, d'încă privește industria și comerțul nostru ardelenesc însăși foile maghiare mărturisesc, că suntem topiți — decă nu se vor lua din partea guvernului unguresc măsuri energice spre a veni în ajutorul industriilor noastre și decă guvernul nu va fi sprijinit în ale sale nișuțe de întreaga societate ardelenă prin aceea, că acesta va preferi articolele industriale ce se lucră acasă pentru acoperirea trebuințelor ei.

Fostau mai multe deputații din Ardeal la Peșta și prezentat'au ministrului de comerț destule memorii și petiții. Urmarea a fost că li s'au dat bieților omeni îngrijii de viitorul lor promisiunea, că guvernul voește să facă și el ceva pentru ei. S'a vorbit de lăfăriile obiectelor trebuincioase honveților, gendarmeriei ș. c. l. cari pe viitor se vor du la industriilor din ArdélŪ, s'a făcut în special aici în BrașovŪ multă vîlvă cu „milionul” ce avea să-l procure guvernul pentru piața Brașovului, cu scopul ca să se cumpere dintr'însuși produsele fabricanților și meseriașilor de aici și să se depună într'o „hală de cumpărare și de vîndare.” S'a mai pretins și s'a pus în perspectivă și o însemnată reducere a tarifurilor de transport pe căile ferate pentru produsele ardelenesci.

Din toate aceste cereri și promisiuni până acuma nu s'a împlinit nimic. Guvernul totuși nu stă cu mâinile în sînu, ci ordonă anchete și trimite comisari ca „să studieze situațiunea” la fața locului. C'ună cuvînt se fac primele pregătiri de apărare. Inzadar strigă foile din Clușiu, că aceste pregătiri trebuiau să se facă încă înainte de izbucnirea războiului vamal; inzadar se silesc a dovedi că nu mai e timp de pierdut, că se cere ajutor de urgență, fiindcă pericolul a sosit: puternicii din Budapeșta nu-și ies din sările, ei merg înainte sistematic și cu încetul: așl o sfătuire, mîne o mică anchetă, poimîne un comisar, în altă zi o scrisoare ministerială, așa cu încetul se face oțetul.

Intr'aceea timpul trece, cei mai mulți industriiști sunt siliți a da drumul lucrătorilor lor și micile economii ale meseriașilor se sleiesc. Ei nu mai primesc comande, deorece tot ce lucrau și de unde se susțineau până acuma era destinat a se vinde în România. Acastă piață le este acum cu desăvîrșire închisă și altă nu li s'a deschis.

Alaltăeri nisce cismari din BrașovŪ de origine Săci merșeră în biroul unei bănci de aici se cēră sfat. Ei se plîngeau, că de când s'a închis granița nu mai găsesc lucru și ca mîne n'o să mai aibă nici ce mînca, ci vor fi siliți să ia lumea în cap. În această situațiune critică se află mai toți meseriașii noștri.

În săptămîna trecută au fost la BrașovŪ un trimis al guvernului d. consilier în ministerul de comerț Némety și al doilea director al institutului de credit din Peșta d. Kornfeld. Aceștia s'au sfătuit cu căpeteniile comerciale și industriale de aici, și au aflat în ce situațiune desperată au ajuns micii meseriași chiar din gura acestora.

Rezultatul acestor cercetări și sfătuirii se poate rezuma cu cuvintele lui „Ellenzék” care dice: „Nu e piață, prin urmare nu e nici lucru, prin urmare nu e nici pîne, — industriașii noștri emigrăz. Acastă e situațiunea.”

Ce măsuri vor recomanda numiții comisari

guvernului pentru sanarea rēului? Nu șimŪ, d'încă după rezultatul sfătuirilor lor de aici numai două drumuri pot duce la scop: S'eu să se recăștigate piața României pentru industria ardelenă prin încheierea convenției comerciale, s'eu să se căștigate o nouă piață făcendu-i-se totodată toate ușurările de lipsă prin eștinirea speșelor de transport și prin facilitarea procurării materiilor brute, de care au trebuință industriașii noștri pentru continuarea muncii lor.

AușimŪ că a fost o deputațiune la memorandumul consilierului ministerial și l'a conjurat în numele „industriei maghiare periclitată de aici” d'a stăru pe lângă guvern să dea „milionul” pentru înființarea halei de mărfuri, d'încă n'a putut dobîndi nici o promisiune. CătŪ pentru comanda obiectelor necesare honveților, gendarmeriei, autorităților ș. a. s'a pus în perspectivă o comandă de vreo sută de mii florini. O picătură în mare!

UnŪ cismarŪ săciuescŪ din Kezdi-OșorheiŪ s'eu fi declarat d-lui consilier Némety, că decă guvernul nu va afla curēndŪ unŪ remediu, cāte-va sute de meseriași săci în timpul celŪ mai scurtŪ vor fi siliți a emigra în Moldova.

Așa stau lucrurile așl. Situațiunea industriei și a comerțului ardelenŪ este multă mai critică decătŪ ca să se pōtă ajuta cu măsuri paliative. Aici, cum dice și fōia clușiană, sunt de lipsă fapte, nu numai vorbe, sfătuirii și alergăturii în drēpta și în stānga.

Demonstrațiunile Slovenilor și comitele Taaffe.

Răspunsul ce l'a dat ministrul președinte, comitele Taaffe, la interpelațiunea ce i s'a adresat din sînul partidei germane în afacerea esceselor întemplate în Laibach cu ocaziunea desvîlirii petrei comemorative pentru Anastasius Grün, d-lŪ Taaffe accentuă înainte de toate, că întreprinderea reuniunii de gimnastică germane de a eternisa memoria patriotului austriac comite AntonŪ Ausberg, care ca literat și poet a purtat numele de Anastasius Grün, n'a întemplată nici o dificultate din partea guvernului și a primăriei. Foile germane însă, publicāndŪ invitarea la festivitate, s'au folosit de frasele obișnuite, declarāndŪ rădicarea monumentului memoratŪ de o mare faptă a spiritului german și ca unŪ pas de apărare în contra celeilalte naționalități ai țerei, (a Slovenilor). În urma acēsta o fōia slovenă națională din Laibach a început a scrie aspru în direcțiunea contrară și urmarea a fost, că în stratele de jos ale populațiunii slovene s'a produsŪ orecare iritațiune, care n'a putut să rămānă fără reacțiune asupra cercurilor germane.

În aceste împrejurări, dice comitele Taaffe, consiliul comunal se întruni la 1 Iunie în Laibach, cu scopul de a lua o deciziune cu privire la invitarea ce se participă la festivitate și să primescă în paza comunei monumentul. Consiliul comunal a decis însă, ca să nu ia în pază monumentul, declarāndŪ că, decă guvernul țerei nu va interdice ținerea festivității, comuna orășenescă nu pōte lua asuprașl responsabilitatea pentru ținerea ordinei publice.

Ministrul declară acastă procedere de necorectă și muștra consiliul comunal. Autoritățile au luat măsuri spre a împedea orŪ ce escese.

Decă cu toate acestea s'au întemplat în 3 Iunie regretabile turburări ale ordinei în Laibach, atunci aceste nu sunt de cātŪ productul unui esageratŪ simțŪ național, sedusŪ prin condamnabile aștări, er nu urmarea neglijenței autorităților, s'eu a comunei Laibach. Autoritățile în Laibach și au împlinit datoria lor și lorŪ este a să mulțami, că demonstrațiunile de pe strade s'au mărginitŪ numai la aceea, că s'a făcut unŪ teribilŪ sgomotŪ și n'au avut alte urmări. Primăria a luat de faptŪ în scutulŪ s'eu monumentul, puindŪ ca pază o sentinelă, (Risete'n stānga și strigări: Reuniunea germană a plăt'it!) și după ce cu toate acestea a fost mângitŪ

de-o mână mișelescă, îndată a lăsatŪ să-l curăț. Ministrul e convins, că consiliul comunal își cunoște deplin pozițiunea s'a și datorile s'ale, și răspunde interpelantului, că nu vede nici decum în procederea acestui consiliu o amenințare a liniștii și a ordinei, nici pentru prezent, nici pentru viitor (SgomotŪ în stēnga).

CătŪ pentru ofensa ce se dice că s'a adus Germanilor din Austria, fiind vătēmaș în cele mai nobile sentimente, ministrul dă expresiune indoelei sale, că Germanii Austriei s'ar simți vătēmaș prin escesele unor școlari, invēțāci și băeți de pe stradă; decă acēsta în contra așteptării s'ale nu ar fi așa, atunci, dice ministrul, ar trebui să lase la aprețierea vătēmașilor de-a privi în pedepșele polițienesci, ce le-au primit și le vor primi escedenții, ceea satisfaciune, ce li-se pōte da în împrejurările memorate și între marginile legii. (Aplauze vii în drēpta, sgomotŪ în stēnga). Dr. Menger susține, că ministrul a fost rēu informat și cere, ca camera să intre în desbaterea acestui obiect. Propunerea se pune la vot și cade, fiind pentru ea numai stēnga germană. Radicalii nemți au primit acastă respingere cu hohote ironice.

Germanisarea Polonilor.

Ni se pare că prințul Bismarck a început a umbra și el, la vreme de bētrānețe, după cai verđi. Ar vrea cu orŪ ce chip să germanizeze pe Polonii din Prusia. Astfel foile din Posen anunțā, că din tōmna viitoare recruții de naționalitate polonă nu se vor mai înșira în corpurile de trupe din Polonia germană, ci se vor împărți peste totŪ teritoriul Prusiei, așa că fiecare regimentŪ prusianŪ va primi cātŪva Poloni și în cātŪva anŪ regimentele polone, adecă regimentele prusiane de naționalitate polonă, vor înceta d'a mai exista.

Așa a făcutŪ guvernul prusian și cu recruții alsatiani și lotaringiani, împărțindu-i în toate regimentele armatei prusiane. Motivul acestor dispoziții e de natură curatŪ politică. Bismarck se teme, că corpurile de armată curatŪ alsato-lotaringice și polone nu oferă destulă garanță, că în momente critice vor lupta cu destulă tărie pentru Germania în contra dușmanului. Totodată prin acastă măsură, cancelarul german crede, că va succeda germanisarea Alsato-Lotaringianilor și Polonilor.

Guvernul prusian se 'nșelă amarŪ, decă crede că în modul acesta își va ajunge scopul. Se vede însă că din esperiențele de până acum n'a învățatŪ nimic și mare 'i va fi desamăgirea, când în cele din urmă va rămānă Prusia și cu milioanele cheltuite și cu planurile de germanizare în baltă.

Înmormēntarea regelui LudovicŪ II.

Sāmbătă în 19 Iunie a fost ziua fixată pentru înmormēntarea regelui Bavariei. În München se adunase lume din toate unghiurile Bavariei și din alte părți, precum și reprezentanții diferitelor curți europene cu suitele lor. Hotelurile erau toate pline de streini, prin biruri și prin cafenele nu mai găsēi locŪ.

Stradele pe unde avea să trecă procesiunea erau în ornamentŪ de doliu. Balconele și porțile îmbrăcate în postavŪ negru. Deja pe la 10 ore a. m. masele cele dese începuseră ași ocupa locŪ pe strade, deși ploua. Ca să nu se întemple nenorociri, poliția dase ordinŪ, ca să nu se fumeze în timpul cātŪ trece procesiunea pe strade. Pe la amēđi imbulzēla începuse a deveni periculōsă. Toate coperișele, ferestrele și balconele, până și coșurile caselor (arlōiele) erau ocupate de curiosi. Armata trebu să facă locŪ pentru procesiune. La amēđi începur a suna clopotele tuturor bisericilor orașului.

La ora 1 procesiunea se puse 'n mișcare. Trāmbițele corpului de ulani sunară o fanfară. Comandă rēsunătoare se aușiră, cavaleria se puse 'n mișcare. Capela musicală pe cai albi cāntă marșul funebru al lui Bethoven. Darerea cuprinse masele, mai pe fiecare față curgēu lacrimi. O trupă după alta trece, fiecare cu corpul ei de musică. O întregă armată se află 'n marș, cu tobe și cu tunuri.

După trupe mergēu frățietățile evlavioșe, figurŪ d'ale

Cursul la bursa de Viena
din 21 Iunie st. n. 1886.

Table with financial data for Vienna, including gold and silver rents, exchange rates, and various securities like bonds and shares.

Bursa de Bucuresti.

Cota oficiala dela 6 Iunie st. v. 1886.

Table with financial data for Bucharest, listing various types of bonds, exchange rates, and bank-related transactions.

Cursulu pietei Brasov

din 22 Iunie st. n. 1886.

Table with market prices for Braşov, showing exchange rates for various currencies and commodities like silver and gold.

Hotel „Europa”

BRAŞOV

în cetate, Strada Vămii Nr. 11.

clădire nouă din anul 1885, înzestrată cu totu confortul.

Restauraţiune şi hală de bere.

Omnibusul hotelului la gară.

Unicul hotel

comfortabilu din cetate în apropierea pieţei.

R. BARTHA.

Abonamente la Gazeta Transilvaniei

se potu face cu începerea dela 1 şi 15 ale fiecărei luni, mai uşor prin mandate postale.

Adresele ne rugăm a ni se trimite exactu arătându-se şi posta ultimă.

PREŢULŢ ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing subscription prices for Austro-Hungary in florins for different durations: 3 months, 6 months, and 1 year.

Pentru România şi străinătate.

Table showing subscription prices for Romania and abroad in francs for different durations: 3 months, 6 months, and 1 year.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.”

Mersul trenurilor

pe linia Predeal-Budapesta şi pe linia Teiuş-Arad-Budapesta a calei ferate orientale de stat reg. ung.

Large table with train schedules and fares for routes between Predeal-Budapest and Teiuş-Arad-Budapest. It includes columns for train types (omnibus, accelerated, etc.), departure times, and fares for various stations.

Nota: Orele de noapte sunt cele dintre liniile gróse.